

Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027

Luovan ja kulttuurialan innovaatio-osaaminen valtakunnallinen teema

Valtakunnallisten teemojen aamukahvit
22.5.2025

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

**Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus**

Tavoitteena teemassa on

- luovien ja kulttuurialojen työpaikkojen lisääntyminen
- BKT-osuuden nousu
- työntekijöiden työskentelyedellytysten parantuminen sekä luovan talouden ja luovien alojen palvelukokonaisuuden syntyminen elinkeinorakenteen monipuolistamiseksi
- toteuttamisessa otetaan huomioon läpileikkaavat, globaalit toimintaympäristömuutokset, kuten digitalisaatio, datatalouden kehitys, ilmastonmuutos sekä väestörakenteen ja Covid – 19 pandemian aiheuttamat muutokset

Luovan ja kulttuurialan innovaatio-osaaminen valtakunnallisen teeman hankkeilla

- Vahvistetaan luovia aloja ja luovaa taloutta elinkeinorakenteen monipuolistajana parantamalla liiketoimintaosaamista ja digitaalista osaamista, vahvistamalla monialaisia toimintamalleja eri toimialojen kesken ja lisäämällä matkailullisia valmiuksia sekä kehittämällä kykyä toimia erilaisina innovaatioalustoina.
- Vahvistetaan taide- ja kulttuurialaa kehittämällä mm. seuraavia osa-alueita:
 - palveluiden laatu, vaikuttavuus ja saatavuus
 - Innovaatiotoiminta
 - tuotanto-osaaminen
 - kulttuuriympäristöjen kestävä kehittäminen
 - kulttuurisen moninaisuuden osaaminen
- Valtakunnallisesta teemasta rahoitettavilta hankkeilta odotetaan valtakunnallista vaikuttavuutta. Lisäksi painotetaan t&k -osaamisen vahvistamista sekä eri rahoitusmahdollisuuksien hyödyntämiseen tähtäävien valmiuksien edistämistä.

Kulttuuripoliittinen selonteko ja Luovan talouden kasvustrategia

Kimmo Aulake, neuvotteleva virkamies
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Hakuilmoituksessa

Kevään 2025 hakujen hakuilmoitukselta:

”Hankkeiden tulee olla valtakunnallisesti vaikuttavia sekä tukea Kulttuuripoliittisen selonteon ja Kasvustrategian toimeenpanoa. Valtakunnallinen vaikuttavuus arvioidaan suhteessa mm. hankkeen kokoon ja toimenpiteisiin.”

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Kulttuuripoliittinen selonteko - visio

2040-luvulla taide ja kulttuuri ovat Suomea vahvistava ja yhdistävä voima, joka inspiroi rakentamaan kestävämpää, elinvoimaisempaa ja inhimillisempää tulevaisuutta.

Onnistuneen kulttuuripolitiikan seurauksena ihmisten kokema osallisuus ja merkityksellisyys tuottavat laaja-alaista sivistystä, hyvinvointia sekä yhteiskunnallista ja taloudellista arvoa yhteistyössä muiden politiikan alojen kanssa.

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Kulttuuripoliittinen selonteko – 4 tavoitetta

1. Kulttuuri on muutosvoima

- Kulttuuri on merkittävin inhimillisen toiminnan muutosvoima, koska se määrittää miten suhtaudumme ympäröivään maailmaan ja sen muutoksiin.

2. Kulttuurin tekijät ja sisällöt avainasemassa

- Kulttuurin tekijät kehittävät Suomea sivistyneeksi ja kestäväksi yhteisöksi.

3. Kulttuuri on jokaisen oikeus

- Monimuotoinen ja saavutettava kulttuuri on jokaisen oikeus. Kulttuuri kuuluu kaikille riippumatta taustasta, kielestä, sijainnista, iästä tai taloudellisista resursseista.

4. Kansainvälinen vaikuttavuus syntyy kulttuurin voimalla

- Suomen kansainvälinen vaikuttavuus syntyy valovoimaisen kulttuurin voimalla.

Luovan talouden kasvustrategia 1/2

- Hallitusohjelmassa todetaan, että kulttuuripoliittisen selonteon yhteydessä hallitus toteuttaa poikkihallinnollisen luovien alojen kasvustrategian.
- [Luovan talouden neuvottelukunta](#) käynnisti työnsä 11.12.2024. Neuvottelukunta on luovan talouden liiketoiminnan kehittämisen neuvoa-antava asiantuntijaelin. Se toimii TEM:in ja OKM:n koordinoimana.
- Neuvottelukunnan ensimmäisenä tehtävänä on laatia ehdotuksia luovan talouden kasvustrategian tavoitteiksi ja niiden saavuttamista tukeviksi toimenpiteiksi mm. kasvusopimusprosessien kautta saatujen aloitteiden pohjalta. Myöhemmin mm. toimeenpanna kulttuuripoliittista selontekoa omalta osaltaan osana kasvustrategiaa.

Luovan talouden kasvustrategia 2/2

- Kasvustrategia laaditaan kevään 2025 aikana. Strategia ei valmistu ennen hakujen päättymistä (maaliskuun loppuun mennessä).
- Luovan talouden kasvustrategia perustuu aiemmin laadittuihin kasvusopimuksiin ja luovan talouden kasvun edistämiseksi laadittuihin selvityksiin.
 - [Av-alan kasvusopimus](#)
 - [Luovat monistettavat sisällöt: kasvusopimus](#)
 - [Brändi- ja kuluttajälähtöinen tekstiili ja muoti Suomessa 2030](#)
 - Lisäksi on kartoitettu [luovien palvelujen näkemyksiä](#) kasvusopimuksen laadinnalle.
- Näiden toteuttaminen tukee kasvustrategian toimeenpanoa.

Teeman toiminta

Rahoitusasiantuntija Minna Taipale, Hämeen ELY-keskus
Suunnittelija Milla Minerva Mertanen, Luova verkko (TAIKE)

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Luovan ja kulttuurialan innovaatio-osaaminen: valtakunnallinen ESR+ -teema

- Teeman vastuuministeriö on **Opetus- ja kulttuuriministeriö Työ- ja elinkeinoministeriön** tukemana.
- **Hämeen ELY-keskus toimii teeman välittävänä toimielimenä ja rahoittajana**, toisin sanoen se rahoittaa teeman hankkeita ja valvoo niiden toimintaa.
- **Teemasta rahoitetaan koordinaatiohanke sekä varsinaisia pilottihankkeita.** Koordinaatiohanke Luova verkko toimii sateenvarjohankkeena teeman varsinaisille hankkeille, jotka edistävät teeman tavoitteita.
- Kauden 2021-2027 myöntövaltuus kokonaisuudessaan 13,6 M€.
- Ensimmäisessä varsinaisessa hankehaussa rahoitettiin 9 hanketta.
- Tänä keväänä oli auki kolme hakua. Hakemuksia arvioidaan parhaillaan.

Luova verkko

Taiteen edistämiskeskuksen Luova verkko on teeman koordinaatiohanke (1.10.2022–31.12.2025)

Tavoitteena on

- innostaa ja kannustaa luovien alojen toimijoita ESR+-hankehakuihin
- herätellä uusia ideoita luovilla aloilla
- tukea toimijakentän moninaistumista ja monialaista yhteistyötä
- välittää tietoa rahoituksista ja kehittämistyöstä.

Luova verkko auttaa taiteen, kulttuurin ja luovan alan toimijoita

- hankeideoinnissa
- rahoituksen hakemisessa
- verkostoitumisessa
- rahoitettujen ESR+-hankkeiden toteutuksessa ja tulosten levittämisessä.

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Rahoitetut hankkeet 1/4

- Teeman ensimmäisellä varsinaisella hakukierroksella rahoitettiin yhdeksän hanketta, joille myönnettiin yhteensä 4,9 miljoonaa euroa. Hankkeet käynnistyivät keväällä 2024.
- Hankkeet edistävät luovia aloja ja luovaa taloutta monipuolisesti: mukana on mm. kestävän kulttuurimatkailun, av-alan, musiikin ja kuvataiteen kokonaisuuksia. Hankkeissa vahvistetaan luovien alojen toimijoiden osaamista, kuten verkostoitumista, projektiosaamista sekä tekoäly- ja digitaalista osaamista.
- Luova verkko koordinoi rahoitettujen hankkeiden verkostoa. Hankeverkosto on tavannut tänä vuonna neljä kertaa, ja tapaamisten aiheina on ollut mm. hankeviestintä, vaikuttavuus ja ekologinen kestävyys.

Rahoitetut hankkeet 2/4

Project Opus

- Project Opus -hankkeessa vahvistetaan taide- ja kulttuurialan projektiosaamista ja luodaan alalle projektiopas.
Toteuttaja: Humanistinen ammattikorkeakoulu

Musiikkiagenttikoulutus

- Musiikkiagenttikoulutus-hankkeessa koulutetaan uusia ohjelmamyyjiä ja vahvistetaan ohjelmatoimistojen työntekijöiden osaamista.
Toteuttaja: Tampereen ammattikorkeakoulu

Taide, teknologia ja kestävä matkailu

- Hankkeessa perustetaan innovaatioalusta, jossa yhdistyvät kuvataiteen, teknologian ja kestävä matkailun osaaminen. Mukana hankkeessa on kolme Unesco Global Geopark -aluetta: Lauhanvuori-Hämeen kangas, Saimaa ja Salpausselkä.
Toteuttajat: Satakunnan ammattikorkeakoulu, Tampereen korkeakoulusäätiö, Lab-ammattikorkeakoulu

Rahoitetut hankkeet 3/4

LUME – Luovat web3-ajassa

- LUME-hankkeessa kehitetään luovien alojen toimijoiden digitaalista osaamista ja tunnistetaan ansaintamahdollisuuksia web3-ympäristössä.
Toteuttajat: Metropolia ammattikorkeakoulu, Hämeen ammattikorkeakoulu, Seinäjoen ammattikorkeakoulu, Yrkeshögskolan Arcada, Humanistinen ammattikorkeakoulu

AV UP - Uutta osaamista av-alalle

- AV UP -hanke vahvistaa av-alan osaamista ja tukee tuotantojen kasvutarpeita.
Toteuttajat: Tampereen ammattikorkeakoulu, Tampereen kaupunki, Turun ammattikorkeakoulu, Yrkeshögskolan Arcada, Metropolia ammattikorkeakoulu, Turun kaupunki, Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia

LuovAIn!

- LuovAIn!-hankkeessa edistetään tekoälyn käyttöä ja tekoälyosaamista luovilla aloilla.
Toteuttajat: Turun yliopisto, Oulun yliopisto, Lab-ammattikorkeakoulu, Tampereen korkeakoulusäätiö

Rahoitetut hankkeet 4/4

Tuottajakeskus Living Lab

- Tuottajakeskus Living Lab -hanke vahvistaa tuottajien osaamista, verkostoitumista ja yhteistyötä mm. luomalla valtakunnallisen tuottajaverkoston.
Toteuttajat: Tampereen ammattikorkeakoulu, Metropolia ammattikorkeakoulu, Seinäjoen ammattikorkeakoulu, Humanistinen ammattikorkeakoulu, LiveFIN ry

KUVATA – Kuvataiteilijan uusi työ- ja ansaintakenttä

- KUVATA-hankkeessa tuotetaan tietoa ja malleja, jotka vahvistavat kuvataiteilijoiden ansaintaa ja osaamista muuttuvassa työelämässä sekä tasa-arvoistavat kuvataiteilijan työkenttää.
Toteuttajat: Tampereen ammattikorkeakoulu, Lapin yliopisto, Globe Art Point ry

KLUSTERI

- KLUSTERI kokoaa yhteen populaarimusiikin ja siihen liittyvien sisältöalojen toimijat ja tekijät sekä päättäjät.
Toteuttajat: Rytmii-instituutin kannattajayhdistys, Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

Kevään haut 13.1. -31.3.2025 1/2

- Osaamis- ja innovaatiohankkeet (ns. perinteinen kehittämishankehaku) -> 47 hankekokonaisuutta
- Kehittämis- ja kokeiluhankkeet (kertakorvaushankehaku, maks. 200 000 euroa, erityisesti pienemmille toimijoille esim. kertaluonteisiin kokeiluihin) -> 51 hankekokonaisuutta
- Koordinaatiohankkeen jatko loppukaudelle -> 1 hakemus

Kevään haut 13.1. -31.3.2025 2/2

- Hakuihin on varattu yhteensä 9 miljoonaa ja hakemuksilla haetaan yhteensä yli 19 miljoonaa euroa.
- Arviointi on parhaillaan menossa, johtoryhmän käsittelyyn asia tulee loka-marraskuussa. Tämän jälkeen rahoittaja aloittaa rahoitusneuvottelut hakijoiden kanssa.

Linkkejä

- [Rakennerahastot](#)
- [Luovan ja kulttuurialan innovaatio-osaaminen](#)
- [Uudistuva ja osaava Suomi –ohjelma-asiakirja](#)
- [Koordinaatiohanke Luova verkko](#)
- <https://rakennerahastot.fi/-/luovan-haut-01-2025>

KIITOS!

Rahoitusasiantuntija Minna Taipale, Hämeen ELY-keskus

minna.taipale@ely-keskus.fi / 0295 025 106

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus